

The poster features a woman with long, light-colored hair in the upper half, looking upwards with a concerned expression. The lower half shows a dark silhouette of a person running on a snowy or icy surface. The background is a dark, textured blue-grey with some light streaks and scratches, giving it a gritty, cinematic feel.

AGNETE FRØIS ZÁBLESK

motto thriller

Záblesk

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

Agnete Friis
Záblesk – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

AGNETE FR//S

ZÁBLESK

Praha 2017

Přeložil Robert Novotný

„NEMŮŽEŠ TO nějak udělat, aby byl v noci zticha?“

Rosa se na pavlači postavila vedle mě a vytáhla cigaretu. Byla platinová blondýna, pokud člověk byl tak hodný a nechtěl na její hlavě vidět deset centimetrů dlouhé narezlé odrosty. Pleť měla růžovou a chronicky zanícenou, protože půlku života prochlastala a trávila moc času na sluníčku. Kombinace jejích barev mi připomínala duhovou zmrzlinu, jež v teple taje. Čokoládová, vanilková a jahodová, ta laciná, kterou nám dávali v polepšovně, když se něco slavilo.

„Má noční můry. Nemůže za to,“ řekla jsem unaveně.

Už jsme tenhle rozhovor vedly víceméně doslova stokrát, ale pro Rosu takovéhle prohršky proti společenským normám neznamenal nic. Její život, jak jsem do něj nahlížela po ty dva roky, co jsem k tomu měla příležitost, byl sám o sobě nekonečnou řadou opakování. V osm hodin snídaně s manželem, v deset nákup v Nettu, ve dvanáct černý chleba s vepřovou roládou a syrovou cibulí. Potom dvě hodinky na gauči s blíže neurčeným počtem prášků proti bolesti a trochou valia v těle. Ve tři hodiny dort, kafe a televize. V šest hodin večeře s manželem, nějaké pečené maso, brambory a vařená zelenina, a pak znovu televize, další kafe a spousta cigaret. Každé pondělí prádlo. Ve středu a v sobotu sportka.

„V jeho věku to není normální,“ pokračovala.

Tady bych jí skoro dala za pravdu, ale nahlas jsem to neřekla. Alexovy noční můry, to je čirá hrůza, a podle doktora Erhardsena bývají nejběžnější u dětí v předškolním věku. Alexovi je jedenáct, skoro dvanáct.

„A co s tím mám podle tebe dělat?“

Rosa nesouhlasně pokrčila nos a podívala se stranou.

„Vždyť nás budí, do hajzlu. A Jens se musí vyspat, když jde ráno do práce.“ Hlas měla od kouření hluboký a bez úsměvu. „Kdyby ten tvůj kluk byl pes, požádali bysme družstvo, aby ho utratili.“

Suchý smích.

Stěny v našem betonovém komplexu byly tenké jako vaječné skořápky a jakákoli aktivita u sousedů po jedenácté hodině člověku nevyhnutelně připadala jako bezohlednost.

Rosa zakašlala, bouchla se dlaní do hrudníku a dramaticky si povzdychla.

„Bylas s tím u Erhardsena?“

Přikývla.

„Pořád mám zápal plic, musím ty prášky brát dál.“

„To jsem nemyslela,“ odpověděla jsem a poplácala ji po rameni.

„Myslím to, jak seš pořád nasraná. To už máš docela dlouho.“

„Drž už hubu!“

Potlačila úsměv. Otočila jsem se k ní zády a vytáhla ze zadní kapsy balené cigarety. Měla jsem je v krabičce od kingsek, takže voněly proradně dobře, ale chutnaly úplně špatně. Když potřebuju nikotin, musím si ty svoje balené dát tři, abych se uklidnila tak jako po jedné kingsce. Ale pořád to vyjde levněji, a kvůli nikotinu stejně kouřím jen málokdy. Cigarety, to je zvyk. Aby člověk měl co dělat s rukama a mohl se vymluvit, proč musí postávat na pavlači a čumět na okolní betonové bloky. Něco na práci musejí mít všichni. Dokonce i opice v zoo dostanou klacíček a z kokosu s ním vytahují slunečnicová semínka, aby si uvědomily, že život má nějaký smysl. Vím to, protože nám o tom vyprávěl ošetřovatel, když jsme se na Alexovy sedmé narozeniny byli podívat v pavilonu opic. Říkal, že díky těm slunečnicovým semínkům jsou šimpanzi šťastní. A že je taky baví rozbíjet papírové krabice, lámat větve a házet po druhých lejna. Vlastně jsem těm opicím začala trochu závidět. Jako aktivace mi to přišlo smysluplnější než to, co po mně chtěli na úřadu práce.

Ten den foukal vítr od východu a přinášel s sebou kyselý zápach výfukových plynů a teplého asfaltu z parkoviště mezi bloky. Naklo-

nila jsem se přes zábradlí právě tak daleko, že jsem pocítila, jak mě to do té hloubky táhne.

„Musíš to nějak udělat, aby s tím křikem přestal,“ mumlala za mnou Rosa. „Už je na to moc velké.“

„Dobře,“ řekla jsem, ale nepodívala se na ni. „Já miluju i tebe, Roso.“

Slyšela jsem, jak mizí do vedlejšího bytu a zavírá za sebou dveře.

S Alexem jsme křehká aliance. Magorka a vychrtlý jedenáctiletý kluk. Jiné příbuzné než jeden druhého nemáme, a přestože jsme jedenáct let bydleli v různých bytech mezi lidmi na sociálních dávkách, předčasnými důchodci a lidmi, kteří se báli geopatogenních zón nebo měli alergii na elektřinu a bludné bolesti svalů, vyčnívali jsme jako chlupy na kundě pornomodelky. Neměla jsem žádné přátele, kteří by pro mě něco znamenali. Vlastně jsem měla jenom Rosu a přátelství s ní bylo... komplikované.

Oficiálně jí před třiadvaceti lety povolilo pánevní dno poté, co porodila chlapečka, kyprého a tlustého jako kdyby měl cukrovku, a od té doby zůstala na neschopence. Neoficiálně se vědělo, že Rosa i Jens chlastají jako prasata, než před třemi lety přestali. Nucené odebrání jejich Michaela do ústavní péče patřilo v dějinách našeho bloku k těm nejspektakulárnějším. Rosa ho, tehdy pětiletého, nechala doma s Jensem, který se ožral do němoty, a šla nakoupit: pivo pro dospělé, černý chleba, paštiku a mléko pro kluka. Když se vláčela s igelitovými taškami zpátky, předjížděly ji hasičské vozy a doma u našeho bloku stála skupina lidí na dláždění pod otevřeným oknem v pátém patře, ve kterém seděl Michael, rozhlížel se po světě a pohupoval nohama ve vzduchu. Než Rosa přišla s klíčem, hasiči stihli dveře rozmlátit, pak bylo slyšet pláč a křik, když Michaela z okna stáhli a odváželi. Jens prý všechno zaspal a Rosa to v mlžném alkoholickém oparu obřečela sama.

Já jsem ji znala jenom strážlivou a jako jednu z nejslušnějších lidských bytostí, co jsem kdy potkala. Moc často se neusmívala, ale byla upřímná a nerada tlachala o jiných, což v našem Ghosttownu bylo vzácné jako život ve vesmíru.

Alexe jsem zahlédla přesně v okamžiku, kdy venku začalo lít. Hnal se teplým slejvákem s roztaženýma rukama, jako by letěl. Kolem jeho vyzábělé postavy se z vody dělala mlha a mokré špičaté chomáče tmavých vlasů se mu lepily k čelu.

Naklonila jsem se přes zábradlí a hlasitě zapískala, aby se podíval nahoru. Usmál se, když mě uviděl, a za chvíli jsem slyšela, jak celou cestu nahoru po schodech bouchá v rytmu do zábradlí. Nerad jezdil výtahem sám. Báł se, že tam uvízne nebo že se výtah zřítí, a taky tam z tmavě se lesknoucího fleku v rohu pořád smrděly chcanky. Byl citlivé dítě a měl háklivá nervová zakončení. Dětský psycholog říkal, že to má po mně, ale tomu jsem nevěřila. Když jsem si zkoušela vzpomenout, jak jsem vypadala ve dvanácti, vybavila se mi vztekklá, odpudivá, na ježka ostříhaná holka s úzkýma očima a tvrdým pohledem.

Alex jel prsty po tyčkách zábradlí a došel až ke mně.

„Máš hlad?“

Přikývl. Šli jsme do kuchyně a já jsem mu na ušmudlaném stole namazala toustový chleba. Kdysi se vzorek na stole měl podobat mramoru, teď se podobal tomu, co byl. Ošoupaný zažloutlý plast. Setřela jsem ze stolu drobky a potichu nadávala na hadr. Kysele páchl a byl ztvrdlý, jak v něm zaschly ovesné vločky. Koš na prádlo v ložnici přetěkal a akutně jsem potřebovala dvacku na prádelnu.

„Půjdeš se mnou do parku?“

Dotkla jsem se jeho vlhkého krku a on se maličko odtáhl. To bylo něco nového, to předtím nedělal.

„Vždyť tam šíleně leje,“ odpověděl. „Nemohli bysme počkat?“

„Nemohli. V parku se bude válet spousta lahví. Budeme je mít všechny pro sebe, co říkáš?“

Šla jsem do předsíně a hrabala se ve skříni, dokud jsem nenašla svou nepromokavou bundu a Alexovu žlutou větrovku. Byla mu velká, ale koupila jsem ji ve slevě a kapuce se dala šňůrkami stáhnout kolem obličeje, takže mu z ní koukal jenom olivově snědý nos.

Se skeptickým výrazem se prohlížel v zrcadle.

„Do háje, doufám, že nepotkáme nikoho známého.“

„Přestaň nadávat.“

„A taky doufám, že přijdeme dřív než Švestka.“

Švestka bydlel ve vedlejším vchodu a sbíral staré krámy a zálohované lahve. Byl malý a hodný, ale když mu někdo vlezl do teritoria, vyváděl jako čert. Když ho popadl vztek, šla mu z pusy slova tak ošklivá, že se mu vyhýbali i velcí kluci. Švestka sbíral lahve na východní straně bloků a pak na ně samozřejmě chodil i do parku. Park ale patřil všem, tam sbírali všichni. Tam šlo o to, přijít první.

Šli jsme spolu k potoku, oba jsme si nesli igelitku z Aldi. V žabkách mi to na vlhké trávě klouzalo a skoro jsem Alexovi nestačila; ten přede mnou pobíhal, kapuci pořád na hlavě. Ve vzduchu visela bouřka, déšť byl teplý a těžký.

Šplouch.

Alex přistál s nohama u sebe v louži hned vedle mě, takže mi kalhoty postříkala bahnitá voda.

„Blbečku!“

Alex se smál a v pleskajících holínkách utíkal přede mnou, co mu síly stačily, ale já ho dlouhými skoky dohnala a složila jako profesionálka na rozbahněný trávník. Nepromokavé oblečení se muselo prát ručně, takže dokud nebylo třeba dalších mincí do pračky, za tu zábavu to stálo. Byli jsme úplně mokří, ale on se pořád křenil a krčil nos.

„V tý vodě určitě jsou kachní hovínka,“ řekl a ukázal k potoku, kde po několika posledních deštivých dnech byla půda rozbředlá a promočená. Na trávníku stála voda a tento nový biotop šťastně probíralo zobákem několik kachen.

„Ty posero.“

Stáhla jsem mu z jedné nohy holínku, vyhrabala se na nohy a mávala s ní triumfálně ve vzduchu jako kladivářka.

„Pojď si pro ni.“

Alex zůstal sedět, úsměv mu ze rtů zmizel. Ta změna byla tak dokonalá, až jsem si nejdřív myslela, že si ze mě dělá srandu.

„Nech toho, mami. Jsi úplně pitomá.“

Sledovala jsem jeho pohled a všimla si party větších kluků, šourajících se nepochopitelně pomalu s brašnami přes rameno. Pár z nich nás přejelo pohledem jako velociraptoři a zřejmě je nic určitého neza-

ujalo; s hlubokými, přeskakujícími hlasy a rozjařeným povykem se znovu dali do hovoru.

Podívala jsem se na Alexe, který rychle vstával s obličejem napůl odvráceným, ale snažil se vypadat, že ho strašně zaměstnává něco důležitého na zemi mezi jeho nohama.

„Sakra, nemůžeš mi přece jen tak stahovat holínky uprostřed parku.“ Hlas se mu chvěl vzteklým pláčem. „Podívej, cos udělala.“

Vzal holínku a vztekle do ní strčil nohu. Pak sebral igelitku, kterou ztratil v zápalu boje, a vyrazil k nejbližší lavičce a odpadkovému koši.

Chvilku jsem zůstala stát a dívala se za partou kluků, kteří šli po pěšině nahoru k blokům, ale nikoho z nich jsem neznala. Nebo jsem aspoň neměla pocit, že bych někoho z nich znala. Velké děti z bloku si byly podobné. V zimě obrovské bundy jako stan, mikiny a kalhoty jako stan a stejné neforemné boty. A v létě obrovská trička a kraťasy a stejné neforemné boty.

Alex dvěma prsty vylovil z odpadkového koše plechovku od piva; já jsem se čvachtala louží a šla šterkovou pěšinou k další lavičce. Bingo. Dvě lahve od limonády a jedna od pramenité vody. Ještě dvacet minut a půjdeme do nákupního centra ve Hvidovre. Budou peníze na prádelnu i na dva studentské chlebíčky u pekaře.

Zamávala jsem svým úlovkem na Alexe a on mi zamával taky. Na ty kluky už zřejmě zapomněl, ale stejně si stáhl žlutou kapuci přes oči, a když jsem se na něj usmála, díval se stranou. Ten stud jsem poznávala. Doteď jsme byli dobrý tým, ale začal se na mě dívat cizíma očima. Ne pořád, ale stávalo se to pořád častěji, a jednou ode mě odejde úplně. Vnímala jsem to, když jsem u Netta strkala lahve do automatu a když jsme potom šli k pekaři. Ten hodnotící pohled, kterým se na mě díval zvenčí. Ella Nygaardová, osmadvacetiletá klientka sociální správy na dávkách. Hubené nohy v džínách a trochu malých růžových žabkách, které jsem sebrala u kontejneru Červeného kříže na staré oblečení.

Domů jsme šli mlčky.

V domě jsem se cestou ke schodišti mrkla do poštovní schránky.

Ležel tam úzký a jako odstředěné mléko bílý dopis posetý známkami a razítky. S obrázky buddhistických žebravých mnichů v oranžovém oděvu, slonů a barvami zářících květín hned vedle mého jména a adresy.

Z levé ruky mi vypadl pytlík se studentskými chlebičky a s měkkým žuchnutím přistál na betonové podlaze. Slyšela jsem, jak se Alex za mnou zastavil, a stačila si pomyslet, že tohle bych mohla zvládnout, kdybych přemýšlela trochu logicky. Měla bych umět svému tělu domluvit, aby se uklidnilo.

Když jsem pečlivě balila dopis do slevového letáku a nesla balíček k odpadové šachtě, v rukou mi slabě brnělo. Začalo mě bolet v ukazováčku a prostředníčku na pravé ruce, byly to pořád stejné bolesti, které přicházely po prvních třesech v těle. Natáhla jsem ruku, opřela se o šedě tečkovanou stěnu a snažila se dýchat do břicha.

Nadechnout a vydechnout. Nadechnout a vydechnout.

Tuhle techniku jsem se naučila od doktora Erhardse, protože by údajně měla tlumit strach. Ne že by u mě někdy zafungovala. Když strach přišel, projel mnou jako studená voda a cviky s dýcháním byly asi tak účinné jako hráze postavené z jemného plážového písku. Ten strach všechno drtil a strhával s sebou. Vydechni. Vydechni.

Ten dobře známý třes mi připadal jako slabé brnění někde v těle. Přišlo mi to úplně stejné, jako by mi někdo hluboko do prsou strčil vibrátor a pomalu přidával na síle. Kdybych došla do bytu, možná bych měla šanci. Dobrá na to je laciná vodka, ta člověku pomůže z nejhoršího vždycky. První sklenku si musí dát plnou. A druhou si může nalít jen do půlky, aby se mu uklidnily ruce, pokud má trochu trpělivosti.

„Mami?“ Alex sebral pytlík se studentskými chlebičky a pozorně mě sledoval. „Je to špatný, je to...? Potřebuješ si lehnout?“

„Jen se musím dostat nahoru do bytu,“ zamumlala jsem, ale přesto jsem zůstala stát. Nohy mě už neposlouchaly.

Lidi, co chodili kolem, na nás zírali. Snažila jsem se jim jejich pohledy oplácet, ale na chvíli jsem si musela kleknout, abych neztratila rovnováhu úplně. Ruce a nohy se mi třáslly a vibrátor v prsou se brzy

rozjel naplno. Svět se kolem mě vzdouval a tlačil se na mě. Kupodivu jsem skoro ani na okamžik neztratila vědomí. Naopak. Smysly se mi otevřely a vnímaly každý bolestně ošklivý detail. Špinavé spáry mezi dlaždicemi na podlaze, povrch hrubých zdí, které vypadaly jako nakažlivá šedivá vyrážka. V hlavě mi explodoval zápach průmyslových úklidových prostředků, moče a mokrého betonu. Sesula jsem se k zemi, v pádu s sebou strhla pár dětských kol a plácla dlaněmi do podlahy.

Bolelo to. Věděla jsem, že budu mít oděrky na kůži a modřiny. Tak to bylo skoro vždycky.

Křeče, které přišly potom, mi jakýmsi ujetým způsobem připomněly, jak jsem rodila Alexe. Vnímala jsem, jak hýbají svaly mnou, a ne já jimi. Zuby mi skřípaly o sebe a tělo se mi napnulo do chvějícího se oblouku. Znovu to se mnou škublo a praštila jsem hlavou do dlaždic na podlaze. V uších mi zazpívalo.

Alex klečel vedle mě. Viděla jsem ho koutkem oka, ale nemohla jsem se za ním otočit. Opatrně mě nadzvedl, položil si moji hlavu do klína a hladil mě po čele. V očích měl klidný, temný pohled.

„Zavolal někdo sanitku?“

Skláněl se ke mně nějaký muž a díval se mi do očí. Byl starý jako Metuzalém, s kostnatými rameny, a na zarudlém, strupatém krku, ze kterého se mu loupala kůže, mu poskakoval obrovský ohryzek. Ale v hnědých očích měl laskavý pohled. Pokusila jsem se o úsměv.

„Nedělej si starosti, Ello. Uděláme to jako vždycky,“ řekl a na prsou mi přidržel ruku, která se mi třásla křečím. „My se s Rosou o Alexe postaráme, než se vrátíš.“

„ZAVŘETE OČI A DEJTE SI pravý ukazováček na nos.“

Udělal jsem to bez protestů. Byla jsem zvyklá, že se mám chovat jako idiot. Za chvíli mě požádá, abych to udělala levým ukazováčkem, a pak budu muset stát na jedné noze a dívat se nahoru, dolů a do strany. Přestala jsem se třást už v sanitce, ale záchranáři mě z povinnosti stejně dovezli na akutní příjem, odkud mě poslali na neurologii. Odtamtud mě přeložili na psychiatrii ke všem ostatním třesoucím se lidem.

Na neurologii by se mě ani nedotkli, kdyby se tomu mohli vyhnout. Magnetická rezonance stojí hromadu prachů a všechny snahy o jinou diagnózu než neovladatelný třes zatím nevedly k ničemu. Vyšetřovali mě, jestli nemám epilepsii, mozkové nádory, nervové choroby a životu nebezpečné stavy, ale nenašli nic, co by mohlo opravdové doktory zajímat. Můj mozek se na jejich obrázcích pořád jevil jako hezká homogenní šedá hmota. Prý téměř překypuje zdravím. Neříkali to bez jistého nadšení. Na druhou stranu moje krásná mozková tkáň znamenala, že zbývají jen psychiatrické diagnózy, a navíc ty nejpodělanější. Hysterie a neurózy. Pěkné prostředí neurologie vystřídalady tady na psychiatrii odřené linoleové podlahy, těžké hnědé záclony a poškrábané stoly. Ležela jsem tu už dva dny, ale tohle byl první doktor, se kterým jsem mluvila.

„A teď levý ukazováček...“

Doktor, dvoumetrový šedovlasý obr, se podle hlasu zdál stejně tak vyčerpaný a bez energie, jako jsem si připadala já. Bezpochyby s těmi úzkými brýlemi na nose prolétl moji dokumentaci a konstatoval, že jako pacientka jsem děsivě předvídatelná.

„Trpíte úzkostí?“ zeptal se, když jsme měli gymnastické cviky za sebou. „Už jste tyhle záchvaty měla někdy dřív?“

Pokrčila jsem rameny a přejela si rukou přes jednu z dlouhých, tenkých jizev na předloktí. To dělám skoro vždycky, když lidé chtějí mluvit o pocitech. Jako teenagerka jsem si ráda zdobila tělo žiletkami. Když jsem ještě neměla věk na to, abych si mohla kupovat a pít vodku, bylo to na tlumení mých záchvatů výborné. Teď už to je hodně let, co jsem do sebe řízla naposled.

„Projednou máme volné lůžko,“ řekl doktor. „Můžete tu ještě jednu noc zůstat. Možná vám trochu upravíme medikaci. Pořád se objevují nové typy léků a už je to...“ Vrátil se k počítači a postrčil si brýle nahoru. „Už je to vlastně přes rok, co jste tu byla naposledy.“

Bojovala jsem s náhlou touhou být strašně upřímná. Ta antidepresiva, co mi napsali, jsem nebrala. Zkusila jsem je, ale nefungovala. Jen jsem po nich byla otupělá a nekonečně unavená. Většinou jsem měla pocit, jako bych úzkost neměla v hlavě, nýbrž v těle, a když jsem si všimla, že na mě jde záchvat, zabírala na to vodka a mizerná televize. *Rodina z nábreží. Gustav a Linse.* Nebo nějaký dokument o lidech s divnými nemocemi. To jsem ale nemohla říct doktorovi bez ohledu na to, jak důvěryhodný se zdál. Lékaři mají zpřísněnou povinnost informovat okresní úřad a ten by mi mohl sebrat sociální dávky, kdybych odmítala léčbu.

Když má člověk takzvanou funkční poruchu, je to dobré v tom, že možnosti léčby nejsou nikdy vyčerpané. Na okresním úřadě začínali každý rozhovor novými optimistickými prognózami. Moje pracovní schopnost se v zásadě mohla odminule zdvojnásobit. Možná mé záchvaty pominuly? No... to ne. Ale přinejmenším nastal čas nějakou práci zkusit, co třeba nějaké chráněné zaměstnání nebo roznáška novin? Při pohledu odsud, ze dna odpadkového koše, byly možnosti nevyčerpatelné. Nahoře zářilo nekonečné, modré nebe, po kterém se člověk mohl natahovat.

„Ne, díky,“ odmítla jsem. „Radši bych chtěla domů.“

Přikývl. „Můžeme někoho kontaktovat, aby vám doma trochu pomohl? Určitě jste... fyzicky vyčerpaná.“

Měl pravdu.

Byla jsem unavená jako po delším běhu, tričko mi ostře čpělo potem. Pořád na něm bylo znát, jak jsme se s Alexem prali v bahně, a do svých už tak trošku těsných džínů jsem si musela nacpat objemné nemocniční kalhotky.

„Já to zvládnou,“ řekla jsem a snažila se vypadat statečně. „S nohama nic nemám.“

Sebeironie sluší lidem na sociálních dávkách i pacientům na psychiatrii. Bez ní bychom byli nejen duševně nemocní, ale také bez šarmu, a pak by se nás dokonce ani profesionální pečovatelé nechtěli dotknout ani pohrabáčem.

Doktor se bezútešně usmál a chvilku se drbal v nakrátko ostříhaných šedivých vousech. Snažil se zachytit můj pohled.

„Máte neobvyklý typ záchvatů,“ řekl pak. „Vlastně je to vzácné, takové prudké příznaky bez nějaké fyzické příčiny. Nemáte vy sama nějakou představu, co ty záchvaty vyvolává?“

Na zlomek vteřiny jsem zaslechla vlnobití, znějící jako bouřka ve tmě.

„Špatný chovný program,“ odpověděla jsem. „Víte, když člověk spáří hodně dobromyslného psa, třeba zlatého retrievera, s totálně pošahaným pitbulem, dojde v systému ke zkratu. Když spolu spali moji rodiče, bylo to, jako kdyby vlk šukal ovci.“

„Až takhle to v mých knihách o genetice formulované nebylo,“ namítl mírně. „Slyšela jste někdy o granátovém šoku?“

Zavrtěla jsem hlavou a pocítila akutní potřebu dát si cigaretu. Nekouřila jsem už do časného rána, kdy se mi podařilo vyplížit se ven na trávník před hlavní vchod a dát si pár rychlých šluků, než mě ošetřovatel zahnal dovnitř.

„Za první světové války se mnoho vojáků vracelo domů ze zákopů s fyzickými příznaky, které se nedaly vysvětlit tělesným poškozením. Byli slepí, chromí, měli křečovitě pohyby a... třásli se. Stejně jako vy. Stres a úzkost ze života v zákopech v nich spustil určité neurologické procesy. Já jsem lékař, nikoli psycholog, ale je mi jasné, že někdy může být prospěšné udělat si trochu pořádek v minulosti. A pochopit, co člověka formovalo.“

Už zase ty vlny. Vítr a ostrý pach moře.

„Já si nic nepamatuju,“ řekla jsem.

„Pokud v hlavě nemáte zcela neobvyklý mozek, je to zcela jistě lež.“ Jeho hlas byl prosáklý autoritou pocházející z toho, že zpoza toho samého stolu posuzoval magory už třicet let. „Všechny zážitky se někde v mozku ukládají, a když se stiskne to správné tlačítko, může se tam rozsvítit hodně ostré světlo. Jako blesk foťáku ve sklepe. Můžeme vám pomoci, Ello, abyste to tlačítko našla...“

„Díky, ale to není nutné. Já přesně vím, kdo jsem.“ Podívala jsem se mu do očí. „Neříkala sestra, že už mě můžete propustit?“

V ruce už jsem držela balíček cigaret, co jsem měla v kapse bundy. Lékař přikývl, aniž ze mě spustil oči.

„Máte na autobus domů?“

Zvedl ruku a mezi palcem a ukazováčkem držel dvacku. Vzala jsem si ji jako školačka, kterou maminka posílá do města, a už jsem jako neurotička počítala, kolik cigaret se za ni dá koupit. Když má člověk málo peněz, ale spoustu času, není důvod jezdit autobusem. Mým nohám, jak už jsem říkala, nic nechybí.

Jakmile Rosa otevřela dveře, viděla jsem na ní, že něco je špatně. Obličej měla červenější než normálně a řídké, až moc vytrhané obočí se jí nad očima modrýma jako voda vraštilo do ustarané vrásky.

„Ello, zrovna jsem Jense poslala za tebou do nemocnice do Bispebjergu. Nejdřív jsme si totiž mysleli, že jsi ve Hvidovre. Volala jsem...“ Červenýma rukama si prohrábla blond vlasy. „No, ale asi se vrátí, když tě tam nenajde. Byli tady a odvedli si Alexe.“

Po zádech mi přejel mráz.

„Kdo... kdo si ho odvedl?“

„Sociálka z okresu, samozřejmě. Ta pěstounka z tý zakopaný prdele a potom tvoje referentka. Vrazily k nám do obýváku a civěly na mě a Jense jako na pedofily a sexuální delikventy.“ Rosa se na mě podívala, jako bych za tu urážku mohla já osobně. „Požádaly ho, aby si k vám došel pro věci, a pak s ním prostě odjely. Bylo to včera. Sháněli jsme tě.“

Odkáslala jsem si. Ruku jsem měla v kapse a ohmatávala cigarety. „Co na to říkal Alex?“

„Byl docela v klidu. Ale radost z toho teda neměl. To jsem na něm viděla. Byl úplně bledý a vypadal divně. Ptaly se, proč ležíš v nemocnici, ale to já jsem přece nevěděla, do hajzlu. A byla jsem unavená. Ten kluk celou noc křičel, vždyť to znáš. Měl noční můry. Zkusila jsem mu dát na čelo studený obklad. To dělala moje máma...“

Ztratila nit. Lidi z okresního úřadu, to pro ni byla ta největší hrůza ode dne, kdy si odvedli jejího syna. Svěřila se mi, že to je tím, jak se na ni dívají. A vším tím, co vědí. Já jsem si těžko dokázala představit, že někdo na okresním úřadě ještě čte její papíry. Dali jí předčasný důchod a může si v zásadě dělat, co chce, dokud si tady neodpíchne konec šichty a nepůjde na tu velkou sociálku na onom světě. Ale její papíry na okrese samozřejmě leží. A jsou v nich strašné a ostudné věci.

„Dobře.“ Zhluboka jsem se nadechla a zkusila se na ni usmát. „To je asi nedorozumění. Možná si popletli, který víkend tam má jet.“

Rosa se na mě dívala s nevyzpytatelným výrazem. Duhovky, modré jako voda, jí na pozadí červených žilek pořád trhavě poskakovaly sem a tam. To už měla dávno od toho chlastu, že se lidem nevydržela dívat do očí.

„Ello, dávej si pozor na to, co děláš a říkáš. Víš, jak se dokážou chovat, když si jednou vezmou něco do hlavy. Všechno, co člověk řekne, je špatně. Použijou to proti tobě. A všechno překroutěj.“

Ten důvěrný tón v jejím hlase se mi nelíbil. Jako bychom byly tajné spiklenkyně. Tohle bylo jiné než to, co se stalo s jejím Michaelem. Nedalo se to srovnávat.

Otočila jsem se a šla k sobě do bytu. V koši na prádlo jsem našla kalhoty a k tomu jsem vzala čisté tričko. Pak jsem Alexovi zabalila tašku. Většinu věcí doma zapomněl. Učebnice, jeho nejmilejší triko a jediné dlouhé kalhoty bez děr na kolenou pořád ležely na jeho posteli. V krku jsem měla bolavý knedlík, ale přišla Rosa a posadila se na židli v kuchyni, což moje citové výlevy utlumilo. Tak blízký vztah jsme mezi sebou neměly, ale pro jednu mi v tiché solidaritě podala

cigaretu. Měla špatný vkus a obvykle byla dost lakomá, ale porozumění v sobě měla.

„Už se Jens s autem vrátil?“

Přikývla.

„Dovezeš mě tam?“

Znovu přikývla a z kapsy vatované vesty vytáhla klíčky od auta.

„Až budeš připravená, můžeme jet.“

JEJICH AUTO páchlo kouřem a malým dlouhosrstým psem, kterého si pořídili několik roků poté, co jim sociálka odebrala syna. Psovi bylo nejméně patnáct let a byl tak sešlý, že když kálel, vypadl z něj i kousek růžového střeva, jenž se mu pak ukazováčkem v gumové rukavici zase musel zastrčit zpátky. Takovou lásku k mazlíčkům jsem nikdy nechápala, ale občas jsem psa venčila, když Rosu bolela záda. Na tuhých nohou se trmácel kolem bloku a nakonec si pečlivě vybral roh u kontejnerů, kde se posadil a vydělal. To mu vždycky trvalo celou věčnost a já si připadala jako nějaká ošetřovatelka nebo pečovatelka, když došlo na tu záležitost s gumovou rukavicí.

Rosa pustila lokální rádio na plné pecky. *Eye of the Tiger*. Hudba z jejího bezstarostného mládí. Představila jsem si mladou a možná až moc veselou Rosu, platinově blond, s kulatými tvářemi a hladkou pletí, věčně s drinkem v ruce. Možná snila o něčem jiném než o obytném bloku ve Hvidovre, ale nebyla jsem si jistá, jestli na to měla dost fantazie. Ve skutečnosti vyrostla v blocích na druhé straně silnice.

Cvrnkla jsem vajgl ven z okénka. Obilí na polích bylo ještě zelené a lesklo se jako hedvábí a nějaký jiný den by se mi takový výlet možná líbil. K Lise a Tomovi jsme to měly padesát kilometrů. U nich šlo o to, aby děti měly spoustu čerstvého vzduchu, lopatkou vybíraly z kotců králíčí trus a jezdily na islandských koních. Mezi pedagogy a sociálními poradci zřejmě panuje široká shoda, že na děti lidí pobírajících sociální dávky má přítomnost hospodářských zvířat silný terapeutický účinek. Kvokající slepičky a vietnamská prasátka jsou magické abrakadabra, kterým se na okresních úřadech otvírají kasy s dotacemi, a biomýdlem vydrbaná Lisa a otcovský Tom měli všech-

no. Jejich statek navíc ležel odevšad tak daleko, že bez vlastního auta se tam člověk nedostal – to se pravděpodobně sociálce i pěstounům hodilo. Strašidla jako já si nemůžou auto dovolit a zpravidla nemají peníze ani na lístek na autobus. Já jsem existovala v obytném bloku, ve svém bytě a na okresním úřadě, ale všude jinde jsem byla potulný duch bez těla a bez hlasu.

Zavolala jsem Kirsten.

„Ello!“ Její hlas býval zaoblený mateřskou něhou, ale všimla jsem si, že tentokrát je v něm cosi ostrého. „To je dobře, že voláte. Telefonovali jsme vám do nemocnice. Ale nebrala jste to.“

„Proč jste ho odvezli?“

„Ello, uklidněte se. Je samozřejmě u Toma a Lisy. A má se dobře.“

„Ale měl tam přece jet až příští víkend...“ Snažila jsem se mluvit klidně, ale tohle vypadalo špatně. Něco se mi nezdálo. Sociálka si takhle data neplete. Nejdřív to přece museli domluvit s Tomem a Lisou. Alexe k nim posílali do odlehčovací péče už pár let, ale nebylo úplně jasné, jestli chtěli ulehčit mně od Alexe, nebo naopak.

Po těch letech v polepšovně mám na výchovná zařízení tak trochu alergii, ale Kirsten se nijak netajila tím, že to je od okresního úřadu jedna z mnoha atraktivních nabídek, kterou nemůžu odmítnout.

„Ello.“ Kirsten se na druhém konci ztěžka nadechla. „Jak se vlastně máte? Předevčím vás hospitalizovali. Určitě jste unavená. Nemyslíte, že bude lepší, když Alexandr zůstane několik dní u Lisy a Toma?“

Viděla jsem ji před sebou. Jak tam sedí v kanceláři s pažemi opřenými o psací stůl a těžkými prsy smáčknutými k sobě a v květovaných letních šatech má mezi nimi fantastickou štěrbinu.

Nikdo mi nikdy nebyl matkou víc než Kirsten. Byla mou referentkou od té doby, co mě na mých sedmnáctiletých laních nožkách a v pátém měsíci těhotenství pustili z polepšovny. K ní jsem chodila, když jsem neměla peníze na dětské boty a letní oblečení. Kirsten taky byla mou první a jedinou návštěvou, když jsem ležela s Alexem v porodnici. Pamatovala jsem si z toho dne hlavně vůni jejích vlasů, protože se sklonila až úplně ke mně a Alexovi a oba nás pohladila po tváři. Levandule. Vždycky voněla levandulí.

„Je mi to líto, Ello. Ale volali nám z Říše květin a požádali nás, abychom ti řekli, že nemají zájem. Hodně dnů jsi byla nemocná.“

Na jaře jsem tam šla na tříměsíční praxi a okresní úřad je žádal, aby zvážili, jestli by mě nezaměstnali nastálo. Pokud znám Kirsten dobře, žádal je úřad naléhavě. Tři měsíce jsem se koupala ve vůni květin a půdy z květináčů. Ty názvy jsem pořád měla v sobě. Aksamitníky, begonie, jiřiny a macešky. Podzimní astry a lilie. Názvy květin jsem si pamatovala, mám na to talent od přírody, a všechny jsem je od sebe rozeznala. Když jsem ve sklenících chodila po dlouhých pěšinkách tam a zpátky a uštipovala plané výhonky a zvadlé listy, jako by jejich jména poletovala vzduchem a sama od sebe se mi v hlavě snášela na správné místo. Taky jsem v kůlně mezi skleníky pila s ostatními kafe. Chlapi svírali hrnky mohutnýma vráscitýma rukama a potichu se pochechtávali, když ženské vyprávěly o dětech a vnoučatech. Bylo to tam fajn.

„Ello?“

„Ano?“

„Ještě si s vámi musím promluvit o něčem vážnějším.“

Čekala na odpověď, jistě z pedagogických důvodů. Ale já jsem nic neříkala. Nechala jsem ji, aby se vznášela ve vzduchoprázdnu.

„Rozhodli jsme se, že znovu posoudíme vaši rodičovskou způsobilost. Opět jste byla hospitalizována na psychiatrii a okruh lidí, s nimiž se stýkáte, také není tak úplně v pořádku.“

„Myslíte Rosu a Jense?“

„Máte ještě někoho jiného?“

„Ale se mnou nic není,“ řekla jsem trochu moc hlasitě. „Není to tak, že bych slyšela hlasy nebo rozmazávala výkaly po zdech. Jsem úplně normální. A vím, že Alexovi se po mně stýská, když...“

„Psycholog ve vaší žádosti o předčasný důchod píše, že jste agresivní a možná trpíte poruchou osobnosti. Myslí si také, že vás někdo zneužíval. Asi je těžké fungovat jako rodič, když sama máte vážné problémy.“

„Nikdo mě nezneužíval. Ten člověk je fixovaný na sex.“

„Ello... Víte stejně tak dobře jako já, že musím ty papíry brát v úvahu.“

„Sakra, Kirsten. Pořád chtěl mluvit jenom o té inkoustové skvrně v Rorschachově testu. Řekla jsem, že ta skvrna vypadá jako péro s ušíma, a on si to opravdu zapsal. Jak ho můžete brát vážně?“

„Je to psycholog, se kterým obvykle spolupracujeme. Je spolehlivý. A také nám přišly nějaké nové zprávy.“

„Od koho?“

„Víte dobře, že to nesmím říct.“

V duchu jsem nadávala. Všichni z bloku práskali na úřadě jeden na druhého. Ve čtvrti, kde všichni žijí z veřejných peněz, je pochopitelné, že člověk vrazí druhému kudlu do zad, když mu někdo sebere určený čas na praní nebo se mu vymocí na dveře od bytu. O lidech kolovaly pomluvy, že pracují načerno, že u nich přespávají milenci nebo milenky, že se dopouštějí násilí na dětech, že v domě jsou drogy. Okresní úřad o nás nevěděl jen to, co za vědění nestálo.

„Kirsten, tyhle zprávy... Asi mi upadl vajgl a skončil u někoho v truhlíku na balkoně. Sakra, víte přece, jak to je.“

Měla jsem takový vztek, že jsem se málem rozbřečela, ale to by nebylo k ničemu. Jak říkala Rosa: všechno se počítá. Přestat se ovládat, to jsem si nemohla dovolit. Zhluboka jsem se nadechla.

„Nemůžete si s nimi znovu promluvit?“

Povzdechla si.

„Než budeme mít ten nový posudek hotový, Alex zůstane u Lisy a Toma.“

Když jsem hovor ukončila, telefon mě pálil v ruce. Něco se ve mně pohnulo, ale co, to mi došlo, až když jsem stála na schodišti před jejich domem.

Byla to úzkost.

Ne ten studený had, co se mi vždycky stočí pod srdcem, ale nové, cizí zvíře, které jsem v té tmě ještě nerozeznávala.

Život bez Alexe by byl životem beze mě samotné. On jediný mě viděl a potřeboval mě. Člověk neexistuje, pokud ho lidé neznají. Zničí ho to. Dech se mi zrychlil, když jsem uvnitř zaslechla Lisiny kroky a dveře se otevřely. „Ello! Měla jste nejprve zavolat.“

Věděla jsem, že takové je pravidlo, a ta výtka mě zasvrběla.

„Chci si s ním jen rychle promluvit. Nestačili jsme se rozloučit.“

„Je s Tomem v lese, šli na dříví, co potřebují do dílny. Hned tak nepřijdou.“

„Tak já tedy počkám... tedy... my počkáme.“

Koutkem oka jsem se podívala na Rosu, která stála u auta a pošilhávala po domu. Měřila jenom metr dvaapadesát, ale s tímhle držetím těla a založenými rukama vypadala jako vyhazovač na diskotéce. Měla vztek.

Lisa zaváhala.

„No tak pojďte dovnitř.“

Rosa zavrtěla hlavou, ale já jsem šla dál do ošoupané obytné kuchyně, kde jsem předtím byla jen párkrát. U stolu seděly na vysokých dětských židlích dvě malé šolačky s dvouletou holčičkou a na voskovaném ubrusu plácaly modelovací vosk a přehrabovaly se v korálkových mozaikách, všechny tři v zapraných punčocháčích, s rozčuchanými vlasy a lesklými červenými tvářemi. Vedle v obýváku si pár kluků s ninja meči a čelenkami z pruhu černé látky hrálo na válku. Bylo to tam cítit vlhkými, teplými pleny a čerstvě upečeným chlebem.

„No, takže tu bude chvíli bydlet... nebo možná dlouho,“ usmála se Lisa, posadila si moči páchnoucí holčičku na klín a začala z ní stahovat plenu.

Zvíře v mých prsou se přikrčilo a zaťalo do mě drápy. Bolelo to tak, že jsem nedokázala odpovědět.

„Vždyť jemu taky nedělalo dobře, jak jste byla nemocná. Byl nešťastný, když včera přijel. Vidět vás takhle... Potřebuje klid, nemyslíte? A trochu stability. A má přece Toma moc rád. Jak je to vůbec s jeho vlastním otcem?“

Jako kdyby to nevěděla. Viděla jsem před sebou Amira, bylo to poslední den v polepšovně. Ty jeho velké, vážné oči v úzkém chlapeckém obličejí. Potom ho šoupli do uzavřeného oddělení pro mládež a odtamtud pokračoval dál do různých vězení po celé zemi. Věděla jsem to, protože na okresním úřadě byli tu a tam natolik laskaví a oznámili mi, že pořád není schopen platit alimenty.

„Nemají vlastně žádný kontakt...“

„Kávu?“

Lisa nečekala na odpověď, uvařila vodu a udělala rozpustné kafe. Po výměně plen si neumyla ruce a mokrá plena pořád ležela na židli u kuchyňského stolu. Holčička pobíhala kolem bez kalhot, nesrozumitelně žvatlala a ukazovala ostré mléčné zoubky.

Sehnula jsem se k hrnku a spálila si vroucí kávou jazyk.

Domov Lisy a Toma pro mě byl exotickým světem. Měli kamna na dříví a na kuchyňských skříních stáli vycpaní ptáci. Nad košem s dřívím visely srnčí parůžky, protože Tom chodil na lov. Hemžila se tu spousta teplých dětských tělíček. A byla tu Lisa, která nedbale pohladila některé z dětí po vlasech a pak začala korálky na voskováném ubruse shrnovat dlaní na hromádku.

„Chtěla bych vás uklidnit, že Alexovi je tu moc dobře,“ řekla Lisa. „A v dlouhodobějším výhledu tady může začít chodit do školy spolu s naším Askem. V té třídě je spousta místa. Kluci už o tom spolu mluvili.“

Odkáslala jsem si a jezdila prstem podél čar na ubruse. Byly na něm obrovské slepice různých plemen; vypadaly jako ve skutečnosti a kolem nich ležela sláma, vejce a obilí.

„Nebylo by nejlepší počkat a promluvit si o takových věcech, až sociálka přijde s nějakým rozhodnutím?“

Překvapeně se na mě podívala.

„Já myslela, že tu je umístěný dobrovolně. Kirsten se mi o ničem jiném nezmínila.“

„Já nevím...“ Zvedla jsem hlavu a poprvé se jí podívala do očí. Jak tam stála, rovná v zádech, s širokými rameny a velkými prsy vystrčenými dopředu, vypadala jako severská bohyně plodnosti. „Já bych si ho nejradši nechala doma.“

Pozorně se na mě zadívala, jako by se chtěla ujistit, že to, co jsem řekla, myslím vážně. Pak pomalu zavrtěla hlavou.

„Já vím, Ello, že pro něj chcete jen dobré. Jste jeho matka a milujete ho. Ale to přece nefunguje, když jste na tom tak špatně. Nemůžete ho pořád nechávat u sousedů.“

„Alex má Rosu a Jense rád.“ To jsem nelhala. Alexovi bylo s oběma

dobře, ale nenapadal mě v tu chvíli jediný přesvědčivý důvod, proč by tomu tak mělo být.

„Vykládají si karty,“ řekla jsem. „Alex chodí venčit jejich psa. A mně je přece většinou dobře.“

Lisa se na mě podívala očima, z nichž vyzařoval soucit.

Měla jsem jít. Ze všech mých porážek byl Alex tou, která se mě nejvíc dotýkala, a také tou, kterou je nejtěžší si přiznat. Přesto jsem zůstala sedět s rukama složenýma kolem ručně dekorovaného keramického hrnku.

Holčička bez kalhot zakopla o nohu židle a začala křičet. Bojovala jsem s prvotním impulsem vstát a jít od toho zvuku pryč. S brečícími dětmi jsem to nikdy neuměla, ale Lisa dlouhými, klidnými kroky obešla stůl, zvedla holčičku ze země a vzala si ji na ruku. Pohled jí trochu zjhl.

„Jedna z mých kamarádek mi vyprávěla o vašem otci.“

Strnula jsem.

„Ona pochází... myslím, že je z Hanstholmu. V tamější geografii se nevyznám tak, jako se v ní určitě vyznáte vy. Seděly jsme u kávy a ona si všimla vašeho jména na Alexově školní brašně. Ella Nygaardová. To není tak běžné jméno a média toho prý tehdy byla plná. Její sestřenice s vámi tehdy chodila do třídy.“

Venku na polní cestě jsem viděla přicházet Alexe s Tomem, který před sebou tlačil kolečko. Na krásném modrém nebi svítilo slunce.

„Určitě to pro vás nebylo snadné. Spoustu věcí teď chápu mnohem lépe. Ohledně vás. I ohledně Alexe.“

Holčička pořád vztekle křičela, hlavu zakloněnou. Vstala jsem trochu moc ukvapeně a noha židle se zaryla do podlahy z měkkého borového dřeva. Lisa se na mě podívala s lehkou výčitkou a přistoupila ke mně.

„Je důležité, aby to nepoznamenalo i Alexe.“

Hlavou mi bleskl nápad a pevně se mi v těle zahryzl.

„Ty nové zprávy...“ vyhrkla jsem, ale nepodívala se na ni. „To jste byla vy? Něco jste o mně a Alexovi řekla sociálce, že ano?“

Lisa otevřela skříň, vyndala čokoládovou sušenku a podala ji holčičce. Ta po ní natáhla ruku a skrz slzy se usmála. Obě školačky se už

dávno stáhly někam do klidnější části domu a malí válečníci pobíhali s hlasitým řevem venku po trávníku. V kuchyni se rozhostilo ticho.

„Neřekla jsem Kirsten nic, co by už beztak nevěděla,“ ohradila se Lisa a podívala se na mě s nasládlým, starostlivým výrazem. „Vy tohle nezvládnete, Ello. Nezvládala jste to nikdy. Jste narušené dítě. Já vím, že chcete pro Alexe to nejlepší, ale on není šťastný, když je u vás. Dělá si moc starostí. Když je tady, spí celou noc jako špalek. Žádné noční můry nemá.“

Když člověk vyrostle v pěstounských rodinách a ústavech, má to hodně nevýhod. Dodá mu to sebeúctu stejně tak ošklivou a neformnou jako šaty, které mu jednou za půl roku koupili na výletě do hypermarketu. Na druhou stranu se naučí znát svůj vztek. Skoro by se dalo říct, že tehdy v polepšovně jsem k němu měla intimní vztah. Plivala jsem vychovatelům do obličeje, trhala zásuvky ze zdi a praštila televizi o podlahu. Taky jsem jednu holku donutila, aby strčila ksicht do záchodu, a spláchla jsem. To všechno patřilo k šílenství, jímž polepšovna byla. Všichni jsme s chraplavým hlasem a vytaženými drápy bojovali, abychom se prodrali ke skutečnému světu.

Od té doby jsem se zklidnila. Všechno je v pořádku, dokud mě svět nechá na pokoji. I ve společnosti se musí stát něco mimořádného, aby mě to připravilo o klid, ale Lisa byla jako čínské mučení vodou. Bez ustání mi zasazovala lehké, dobře vypočítané rány do obličeje.

„Alex je ale moje dítě,“ řekla jsem.

„Děti nikomu nepatří. Jde o to, co je pro něj nejlepší.“

Znovu se usmála takovým tím trochu lítostivým způsobem, s nímž měla zaručeně úspěch u mužů. Jako by řekla něco opravdu hlubokého.

A pro tebe, pomyslela jsem si. Jde taky o to, Liso, co je nejlepší pro tebe. Takové jako ona jsem znala. Ne z polepšovny – chraň bůh, to ne. Holky jako Lisa nikdy do polepšovny nevstrojily. Ale znala jsem je ze školy. Lisa byla taková ta solidní, pilná holčička, kterou učitelé chválili, že je společenská a starostlivá. Lízinka byla milá a šikovná, utěšovala smraďocha Péťu i Růženku s tím nemožným naslouchátkem, chodila do skauta a užívala si zdravé pozornosti.

Sociálním projektem dospělé Lisy se stal Alex a všechny ostatní pokřivené děti. Nešťastné děti, o které bude pečovat a vrátí je do života, a sociální poradci budou stát za ní a tleskat svýma hebkýma rukama.

Cítila jsem, jak mi v krku buší srdce. V polepšovně by dostávala nařezáno, dokud by ji ten samolibý úsměv nepřšel. Všechn klid a spokojenost, co v sobě měla, by se z ní dal vytráskat ani ne za deset minut. Člověk se změní, když z něho udělají oběť.

Vyskočila jsem, popadla ji za dlouhý cop a stáhla jí hlavu tak dozadu, až se jí krk napnul do oblouku. Přestože se mě snažila odehnat, její rány byly slabé a nesoustředěné, protože většinu sil vynakládala na to, aby udržela rovnováhu. Natáhla jsem volnou ruku, sebrala ze židle těžkou mokrou plenu a přimáčkla ji Lise na její krásný obličej a otevřenou pusou. Pak jsem ji pustila a lehce do ní strčila, takže spadla na záda a praštila lokty do dřevěné podlahy.

Všechno se seběhlo strašně rychle. Nestačila jsem si pomyslet vůbec nic. V těle mi prostě vybuchla zuřivost. Otočila jsem se a vyběhla otevřenými dveřmi na dvůr.

„Alexi!“

Došli s Tomem ke stáji a postavili kolečko na šterkovou cestu, obklíčení povykujícími ninja válečníky. Alex zvedl hlavu, a když nás spatřil, usmál se a dal se do běhu.

„Jedeme.“

Rychle jsem došla k autu a ukázala Rose, aby se posadila za volant.

„Ještě jsem neměl buchty a kakao,“ řekl Alex váhavě. „Co budeme dělat?“

„Jen se trochu projedeme. Musíme nakoupit pár věcí.“ Zamávala jsem Tomovi s tím nejširším úsměvem, jaký jsem dokázala vykouzlit.

Alex to asi na mně viděl. Tu paniku. On mě znal nejlépe. Pokud v něm přetrvávala nejistota, dobře ji skrýval. Otevřel dveře a nasedl si.

„Jeď,“ řekla jsem, ale Rosa už šlápla na plyn, až od kol odletoval šterk, a auto vyrazilo dopředu. Když jsme jeli alejí, objevila se ve vchodu do domu Lisa se založenýma rukama a rozzuřeným pohledem.

„Do hajzlu,“ zaklela Rosa.

Já jsem jako obvykle naprosto souhlasila.

„Seš šílená. To je ti jasný, že jo?“

Rosa se na mě dívala. Měla takový zvyk, ze kterého jsem nebyla zrovna nadšená: když říkala něco důležitého, snažila se mi koukat do očí. A to i přesto, že teď řídila.

„Neutečeš jim, proboha, ať se odstěhuješ, kam chceš. Pošlou tvoje papíry dál. Takhle systém funguje. A teď tě začali nenávidět.“

Dívala jsem se z okna a neodpovídala. Horoucně jsem si přála, aby na mě přestala mluvit a radši se soustředila na řízení. Tady to sice nějakou dobu trvalo, než člověk potkal auto, ale stejně. Byly tu stromy, kameny a zatáčky a před půlhodinou musela dupnout na brzdou, protože přes silnici přecházelo stádo krav s těžce se pohupujícími vemeny a zasmušilýma hnědýma očima. Nad námi se na modrém nebi třpytilo horké červenové slunce a Alex na zadním sedadle usnul. Bylo vedro jako v peci. Větrání v autě přestalo fungovat, když jsme projížděli kolem Roskilde. Všechna čtyři okénka jsme měli stažená a při rychlosti nad padesát kilometrů v hodině to znělo, jako kdyby byla bouřka.

Rosa si zapálila cigó a pošilhávala po mně. Odbarvené vlasy se jí divoce třepotaly ve větru.

„A co všechen ten bordel, co máte v bytě? Co s tím chceš dělat?“

„Můžeš si vzít, co se vám hodí. Zbytek ať si užijou na okresním úřadě.“

„Do hajzlu, vy přece nemáte nic, co by si chtěl někdo vzít.“

Pokrčila jsem rameny. Snažila jsem se myslet na něco jiného. Na cokoli jiného. Na názvy rychle se posouvajících podnebných pásů. Na vliv Golského proudu na výměnu tepla ve světových mořích. Na

rychlost otáčení Země a její místo ve sluneční soustavě, na Coriolisovu sílu, díky jejímuž působení se všechny víry na severní polokouli otáčejí ve směru hodinových ručiček a na jižní polokouli ve směru opačném.

„A proč sakra musíte jet zrovna k Severnímu moři?“ pokračovala Rosa. „V létě to tam asi je paráda, ale v zimě to je Okrajové Dánsko s velkým O. Nejspíš tam jenom fouká vítr a všude smrdí rybina.“

„Někoho tam znám,“ řekla jsem, strčila ruku do kapsy a zašmátřala v ní. Ten dopis jsem tam pořád měla. Složený list kostičkovaného papíru A5. Přišel mi z domova důchodců v Thistedu už skoro před dvěma lety. Moje babička zjevně na přehnanou zdobnost a patos nebyla.

„Koho?“ zavrčela Rosa. „Nikdo snad není tak pitomej, aby tam bydlel. Je to ten kluk z videopůjčovny? Niels? Půjčuje teď pornofilmy rybářům?“

„Pšššt.“

Podívala jsem se rychle dozadu na Alexe. Svlékl si tričko a ušetřil je tak několika dlouhých čůrků červené limonádové zmrzliny, kterou mu Rosa koupila na benzince v Thistedu. Taký se postarala o cigarety, kafe, polévky, těstoviny, ovesné vločky i konzervy a vyzvedla, co jí ještě zbývalo na kontě. Sedm set padesát dva korun, abych byla úplně přesná.

Zavřela jsem oči a cítila, jak mnou proudí nové vůně. Prašná obilná pole, cosi nakyslého a kořeněného a taky vítr, který přes moře urazil tisíce kilometrů. Moře ještě cítit nebylo, ale vítr už měl v sobě náznak divokosti a stromy na dlouhé polní mezi byly útlé, pokroucené a ohnuté směrem na východ.

„Je to chudý okres,“ řekla jsem. „Bude trvat dlouho, než se o mě začnou zajímat. Nemají na to peníze.“

„A víš určitě, že je to dobrý rozhodnutí? Seš si jistá, že to zvládneš? Vždyť tu, do hajzlu, budeš úplně sama. Co budeš dělat, když zase dostaneš záchvat? Tak to bylo za starých časů, že lidi jezdili na venkov, když měli špatný nervy. Dneska je to obráceně.“

Cítila jsem, že na mě zírá, ale nechala jsem oči zavřené. Neodpovídala jsem. Valil se na mě starý svět a já se musela soustředit na to, abych zachovala klid. Před vnitřní zrak se mi vecpal jeden obrázek.

Nebo spíš takový ten starý, úzký film bez zvuku; trochu se zasekával a táhly se přes něj tmavé šmouhy v červenožlutých odstínech. Já, moje oblé dětské tělo, plavky a bosé nohy. Utíkám přes duny, všude je písek, skořápky z mušlí, kousky polystyrenu, krabí klepeta, řasy a jako nůž ostrá ječmenice, po které na chodidlech a kotnících zůstávají svědící červené pruhy. Bouřlivým, divokým větrem proniká mámin hlas. Bílé nebe nade mnou je větší než celý svět.

Poznala jsem ten domek okamžitě, přestože byl menší a méně šedivý, než jsem si ho pamatovala. Já sama bych si ten obrázek vybavit nedokázala, ale když jsem to místo viděla, spojilo se dohromady se vzpomínkou, která byla nejspíš ukrytá v nejtemnějším koutě mého vědomí.

V úzké štěrkové pěšině, jež k domku vedla, vyryl silný jarní déšť hluboké brázdy a do vybledlého plotu a šípkových keřů okolo se zažraly duny. Přesto bylo všechno tak jako vždycky.

Rosa překodrcala s volvem přes písčitou půdu a prudce zabrzdila před nízkými schůdky u vchodu.

„Víš jistě, že je to tady?“ zeptala se a skepticky se na mě podívala. „Džípieska už to dávno vzdala.“

„Vím to naprosto jistě,“ odpověděla jsem a otevřela dveře vozu. Slyšela jsem moře, jak těžce duní někde za šedozelenými dunami, a poznávala jsem nejen domek, ale úplně všechno. Nebe, světlo, pach i zvuky.

Alex se na zadním sedadle pohnul, ale ještě se úplně neprobudil. Vystoupila jsem a došla k maličké kůlně. Dveře visely na pantech a barva se oloupala tak důkladně, že zůstala jen surová, pískem ošlehaná prkna. Uvnitř jsem šmátrala v přítmí po stěně, dokud jsem nenahmatala nízkou komodu pro panenky. Otevřela jsem horní zásuvku. Klíč tam ležel, tak jako odjakživa. V ruce mě chladil a cítila jsem, jak je rezavý.

„Je to prdel světa,“ řekla Rosa a začala z kufru vozu vytahovat tašky a ložní prádlo. „Tady nikdo nebydlel už několik let. Ten, co ti to pronajal, tě vzal na hůl.“

Rozuměla jsem, co tím chce říct.

Nízký, nabílo natřený domek vypadal, jako by se chtěl nejradši složit k zemi, ale něco ho násilím nutí, aby zůstal ve vzpřímené poloze. Okap jsem měla jen několik centimetrů nad hlavou a všechno tu připomínalo domeček pro panenky. V nízkých zdech byla okna s příčlemi a půdorys to mělo menší než náš byt ve Hvidovre. Štít na straně, jež byla spojená se starou stájí, se doslova a do písmene rozpadal. Na vnější straně někdo podepřel naklánějící se zeď několika tlustými trámy, ale na pár místech stejně vykukovalo zdivo.

Alex vylezl z auta, mžoural proti ostrému slunci a uprostřed šedozelené clony z ječmenice se zvědavě rozhlížel. Teplý, suchý vítr voněl solí a vypadalo to, jako by auto i Alex stáli pod táhnoucími mraky ve vlnícím se zeleném moři. Kolem nás se zvedaly duny, dlouhovousé a šedé jako mech, s porostem z fialového vřesu.

„Kde to jsme?“

Podíval se na mě.

„Tohle je náš nový dům.“

„Moc nově to nevypadá.“ Ještě jednou se rozhlédl. „Sakra, vždyť tu nic není.“

„Přestaň nadávat.“

Vyšlápla jsem schody k nízkým dveřím a strčila klíč do zámku. Ten byl tuhý a rezavý a nechtělo se mu, ale nakonec se poddal. A dveře vážly. Musela jsem se do nich při otvírání opřít ramenem, a když jsem vcházela dovnitř, instinktivně jsem sklonila hlavu, abych se nepraštila o futro.

„Strašně to tu smrdí. Smrdí to tu starýma mrtvýma lidma.“

Alex prošel kolem mě do úzké chodby a demonstrativně si ucpával nos. Měl pravdu. Silně to tu páchlo prachem, půdou, plísní a staletými výpary od smažení. Pod prázdnými věšáky stály prošlapané gumové holínky, pár černých bot trpasličí velikosti a hůl.

Šla jsem dál do úzké předsíně, která oddělovala obytnou část od staré stáje. Na stěnách byla tapeta s drobnými kvítky, ale tím snahy o zútulnění skončily. Podlaha z holého betonu byla nerovná a navzdory slunečnímu světlu venku studená jako led. Nalevo se nacházela

otevřená spižárna s policemi od podlahy až ke stropu a bezpočtem zaprášených sklenic a džbánů. Na policích pořád ještě stály nakládané okurky a zavařené hrušky a vypadaly jako zvířecí embrya v lihu někde v přírodovědném muzeu. Páchlo to tam nakysle i sladce zároveň.

Napravo se procházelo úzkou přípravnou jídla, kde bylo velké umyvadlo s kohoutkem na studenou vodu a poškrábaný pracovní stůl. Teplá voda tu netekla. A to ani v samotné kuchyni, kam vodovod nebyl zavedený vůbec. Vodu na nádobí si člověk musel přinést z koupelny, která ležela na druhé straně kuchyně; byla tam vana, umyvadlo a tyrkysové obkladačky. Nad zamaštěným sporákem stále visela zaschlá mucholapka.

Vytáhla jsem z kapsy dopis a pečlivě pročitala vysoký, hranatý rukopis. Byl v něm návod, jak v koupelně zapnu teplou vodu a kde jsou elektrické instalace. V dopise stálo, že všechno funguje. Babička měla člověka, jenž se tu občas zastavil.

Ve všech ostatních místnostech domku, i v kuchyni, ležely prodřené celoplošné šedivé koberce s velkými mastnými fleky. I tam se písek dostal a v tenkém vlasu koberce křupal pod podrážkami. Vedle kuchyně byl obývací a ještě jeden pokoj, který snad půjde dát trochu do pořádku pro Alexe. Dvě tabulky v okně byly rozbité, ale v létě na to postačí lepenka a pytle na odpad. V takových věcech jsem kreativní. Po deseti letech na dávkách člověk ví, že s izolepou a vyhozenou lepenkou z kontejneru se dají postavit jedinečné věci. Zrovna v tu chvíli jsem si moc nedokázala představit, že bychom tu v zimě ještě byli.

„Tady!“

Alex běžel napřed po schodech do prvního patra. Soudě podle rytmického zvuku skřípajících a vrzajících pér našel pořádnou postel, na které se dalo skákat, a Rosa mě s nechutí doprovodila nahoru. Byly tu dva pokojíky se zkosenými stěnami a stejnou květovanou tapetou jako v předsíni. V koutě, kde se sbíhala střecha a rozpadající se podlaha, ležely hory starých časopisů. *Rodinný týdeník* a *Kačer Donald*. Vmžiku se mi vybavila nevíтанá a nanejvýš nevhodná vzpomínka, jak v šesti letech ležím v jednom z těch zaprášených pokojíků na matraci. Vzduch se chvěl horkem a já jsem s polštářem sevřeným

mezi nohama zuřivě masturbovala. Babička mi řekla, že musím po obědě spát, ale já už na takové věci byla moc velká a zabíjela jsem čas po svém.

„Tady opravdu někdo bydlel?“ zeptal se Alex a seskočil z věkovité postele. „Vždyť to vlastně ani není pořádný dům.“

„Tak mi teda řekni, jak má vypadat pořádný dům,“ vyzvala jsem ho. „Jsou tu stěny, střecha, dveře a okna, co víc bys chtěl?“

Najednou se zdál nešťastný, jak tam stál s rukama svěšenýma podél boků. Cestou sem toho moc neřekl, střídavě spal a koukal z okna s takovým výrazem, že jsem si přála, abych mu mohla k hlavě přiložit hrnek a slyšet, co si myslí. Jako jsme si to s Lone přály v polepšovně, když nám bylo třináct a zajímalo nás, jestli ve vedlejším pokoji někdo šuká.

„Na to si zvykneš,“ řekla jsem a snažila se dostat do svého hlasu trochu skautského optimismu. „Nová škola, noví kamarádi... A předstev si tu přírodu...“

„Vždyť je tady hovno,“ řekl, seběhl po schodech dolů, zmizel v koupelně a zabouchl za sebou dveře tak prudce, až se podlaha otřásla. Když jsem se vrátila do přízemí, slyšela jsem skrz zavřené dveře, jak hučí voda z kohoutku. Alex si myl ruce, a přestože dveře byly zavřené, věděla jsem přesně, jak to vypadá. Štíhlá klučičí postava sehnutá nad umyvadlem, záda trošičku kulatá, přes oči mu visí rozcuchané vlasy. Až bude hotový, vytáhne zubní kartáček. Obsedantně-kompulzivní porucha, říkal dětský psycholog. Se mnou i s Alexem toho je hodně špatně.

Očistila jsem varnou konvici od prachu a mrtvých much, opláchla v přípravně několik talířů a uvařila Rose a sobě rozpustné kafe a Alexovi instantní polévku. Hrnky páchly plísní a mycím prostředkem, přestože jsem je důkladně opláchla. Připadalo mi to, jako když člověk pije kafe u plastového stolku v dětském domečku, kde si pavouci a děšť můžou dělat, co chtějí.

„Už tu máš fanouška,“ řekla Rosa a kývla směrem k oknu. U rohu garáže stál shrbený, hubený člověk a zíral do okna. Zdál se křehký.

Lebku měl holou a jeho drobné pohyby byly roztřesené a nejisté. Když si všiml, že se na něj díváme, vyrazil rychle dolů po šterkové pěšině a mával přitom holí.

„To je hrůza,“ utrousila Rosa. „Pořád ještě můžete jet se mnou zpátky.“

Vynesla nám ložní prádlo nahoru do patra, takže jí bylo horko a tváře měla o to červenější. „To je v pohodě,“ uklidnila jsem ji. „My to zvládneme.“

Zavrtěla hlavou, vstala a začala si sbírat cigarety, zapalovač a telefon. Vypadala unaveně, ale samozřejmě si s sebou nestačila vzít svoje pilulky. Ten den se pro nás docela hodně obětovala.

Šly jsme spolu vlnící se trávou k autu.

„No, určitě na tom je i něco dobrého,“ prohodila Rosa a přimhouřila oči. „V tomhle městě zaručeně není ani jeden čmoud.“

Měla nějaký problém s přistěhovanci. Ženy se podle ní moc roztahují v domovní prádelně a jsou to arogantní mrchy. Hlavně ty s šátkem na hlavě.

„Podle nich jsem stará, vychlastaná kurva,“ bručela často. „Neříkaj to slovy, protože pak bych jim na to mohla odpovědět. Říkaj mi to těma svýma posranýma šátkama. Říkaj mi, že jsou lepší a fajnovější než já. Jejich chlapi, to je banda líných sexšovinistů a všechny jejich děti jsou pidlovoký. Množej se mezi sebou. Bratranci a sestřenice. A my jim pak na jejich postižení musíme platit.“

Nějak se v té souvislosti rozhodla přehlížet to, že ona osobně nikomu nic neplatí a že Alex je, technicky vzato, smíšeného etnického původu. Jeho otec Amir je čmoud jako řemen a umí zmizet jako duch. V jednu chvíli ho člověk vidí, v další ho nevidí. To bylo Rose jedno. Se svou obvyklou nedůsledností milovala Alexe od prvního okamžiku a dál vášnivě nenáviděla všechny ostatní, opravdovější čmoudy. Neměla ráda ani sociální demokraty a lidi z okresního úřadu.

„Můžeš zavolat...“ řekla a začala se hrabat v kapse. Vytáhla ještě jednu dvacku. „A třeba nám povědět, jak se tu máte.“

„Samozřejmě... díky.“

Pokrčila rameny, něco zamumlala a zabouchla dveře od kufru.

O moc víc už se toho říct nedalo. Dívala jsem se za jejím volvem, jak po prašné štěrkové cestě mizí v dálce.

Znovu jsem z kapsy vytáhla dopis od babičky a civěla na něj. Byla už stará, nejméně devadesát, pokud jsem počítala správně, ale byla jsem přesvědčená, že někdo by mi dal vědět, kdyby mezitím umřela.

„Vím, že kvůli tomu, co se tehdy stalo, jsi to měla těžké, ale je načase, aby ses vrátila. Žít bez minulosti je jako plavat na souši, je to obtížné a nemá to smysl...“

Rychle jsem dopis složila a dlouho se rozhlížela po dunách, abych se zorientovala. Město a přístav leží na sever od domku a někde v půli cesty stojí dům, který patřil mým rodičům. Viděla jsem, jak nad hromady písku ční hřbet červené střechy a komín, a věděla jsem, že když člověk nejde po cestě, ale proběhne mezi dunami, dá se ta vzdálenost urazit za necelých pět minut.

Věděla jsem víc, než jsem si ještě před pouhými dvěma dny myslela, a nelíbilo se mi to. Kdysi dávno jsem se rozhodla, že se v čase budu pohybovat jen směrem dopředu, a až doteď jsem se toho držela. Bylo to dobré rozhodnutí – tady bych být neměla. Přečetla jsem si poslední řádky znovu.

„Žít bez minulosti je jako plavat na souši, je to obtížné a nemá to smysl...“

Stála na jeho straně. Tak jako vždycky.

HELGI, 1994

Ten den byl začarovaný.

Věděl to už od rána, když vstal a viděl, jak se od domu vleče kuna se sousedovým kocourem v tlamě. Rvali se od svítání; ležel v posteli, nespál a otevřeným střešním oknem poslouchal, jak umírající kocour řve. Dlouho si myslel, že to jsou jenom dva kocouři shánějící mrouskající kočku, ale řev nabíral na síle a nakonec přešel v hluboké chrčení, jaké by žádný zdravý a živý tvor ze sebe nevydal. Oknem v kuchyni se díval, jak kuna táhne obrovského šedého kocoura do dun a jeho hlava se těžce, bez vůle kinklá v písku. Šelma sežraná jinou šelmou. Když se perou dva téměř rovnocenní protivníci, oběma jde o život. Jedno jediné škrábnutí může být smrtelné a příroda takhle neriskuje, pokud nejde o sex nebo o čiré šílenství.

A teď přšelo; déšť přišel zničehonic, zpustošil staveniště a proměnil je ve změřt ztěžka se třepotajících plachet a po kotník hlubokých louží. V předpovědi počasí slibovali nebe bez mráčku a slunce. Byl květen.

Helgi pošilhával po maringotkách a přemýšlel, že by si dal s ostatními kluky kafe. Přece to musí přestat, do hajzlu. Přesto zůstal nerozhodně stát pod přístřeškem a cítil, jak se do něj skrz kalhoty a promočenou bundu dává zima.

„Promiňte.“

U plotu stála nějaká žena. Byla vyzbrojená deštníkem a na nohou měla lesklé, červené gumové holínky.

„Promiňte,“ ozvala se znovu. Tentokrát si byl jistý, že volá na něj.

Vyšel zpod přístřešku na déšť a skákal mezi loužemi tak rychle, jak mu to věk a neforemné bezpečnostní boty dovoľovaly. Sakra. Teď

opravdu chcalo. Studené potůčky deště mu zatékaly pod límec, i když zvedl ramena až k uším.

„Ano?“

Došel k ocelovému drátěnému plotu a viděl teď ženě do obličeje. Měla tmavomodré oči a štíhlou rukou se držela plotu, takže si nemohl nevšimnout jejích dlouhých, nalakovaných nehtů. V Thistedu, kde se ženy ve skutečnosti i v duchu oblékají prakticky, to byla exotická vzácnost. Umýt s takovými drápy nádobí nebo vyhrabat ze země brambory určitě není snadné.

„Já jen...“ zašilhala k temně šedé obloze a pak se mu podívala do očí. „Promiňte, nechtěla jsem vás tahat do deště, ale hledám umělecké muzeum a nejspíš jsem zaparkovala moc daleko. Je to někde tady, nebo se mám vrátit k autu?“

„Je to hned tamhle, na rohu první souběžné ulice.“ Ukázal jí to. „Jdete se podívat na skagenské malíře?“

Voda mu stékala po obočí a musel si ji utřít hřbetem ruky a zamžikat.

Zasmála se.

„Ano. Byl jste se tam podívat? Je to dobré“

Zavrtěl hlavou. Vlastně se mu ten nápad mihl hlavou tak jako vždycky, když jel kolem velkých plakátů upozorňujících na výstavy v uměleckém muzeu. Mohl by se na ty obrazy jít podívat. A udělat něco úplně jiného, než dělá normálně.

Hodně kreslil, když byl kluk, a jednu dobu si dovilil snít o fakultě architektury v Århusu. To bylo samozřejmě předtím, než poznal Annu, ale klidně z něj architekt mohl být, protože měl slušný prospěch a dokázal vidět svět v liniích a barvách. Skici z té doby měl pořád uložené v garáži. Kostel z víceméně všech úhlů. Rybářské čluny. Většinou budovy a vůbec věci, ale i několik portrétů. Pocit, že kousek toho světa mu kdysi patřil, ho kupodivu nikdy neopustil, přestože už to bylo nejméně dvacet let, co naposledy vešel do muzea. A kromě toho byl vynikající truhlář.

„Díky.“ Usmála se a šla pár kroků směrem, kterým jí ukázal. V tom dlouhém, tenkém kabátě měla neobyčejně hezkou postavu. Boky se jí

hypnoticky pohupovaly ze strany na stranu. Všiml si, že nohy v holínkách má holé. Měla jemná, úzká a opálená lýtka.

„Není za co.“

Mezi nimi těžce padaly kapky deště.

„Ale...“ Zaváhala a napůl se otočila. „Neměl byste chuť jít taky? Prozatím to nevypadá na takové počasí, aby se venku dalo něco dělat.“

Dobře věděl, že by to měl nechat být, ale ten den byl a zůstal začarovaný.

KDYŽ ROSA ODJELA, šli jsme s Alexem po cestě do města, do toho zbytečku, který tam ještě stojí.

Kromě samoobsluhy tam mají pekaře a pár kiosků, kde prodávají německé noviny, sladkosti, zmrzlinu a nafukovací zvířata do vody. Nízké domy s posekanými a pěstěnými předzahrádkami jsou čerstvě natřené okrem a žlutou barvou. Po ulicích chodili většinou turisté, starší lidé s kloboukem proti slunci, v košili s krátkým rukávem a kha-ki kraťasech. Byli mezi nimi i mladí surfaři se širokými rameny. Ti se drželi u mola, do něhož díky proudu a větru bušily vlny s lámajícími se hřbety a bíle pěnícím peklem, po kterých se vozili ke břehu.

U vody jsme se posadili na široké schody vedle party mladých kluků, z nichž kapala voda, a sledovali boj pestrobarevných postav s živly. Ve slunci bylo nebe nad mořem růžové.

„Kolik myslíš, že stojí surfovací prkno?“ zeptal se Alex.

„Hodně.“

Přikývl. Nechal si mezi prsty protékat hrst písku a mhouřil oči proti světlému, modrému nebi.

„Použitý se dá koupit za pár tisíc.“

Jeden z kluků vedle nás se na Alexe usmál a poplácal svoje prkno. Rozepnul si neoprenový oblek a pořád ještě mokrý, s husí kůží na světlem hrudníku, se lokty opíral o teplý betonový schod. Jeho kamarádi mluvili holandsky a německy.

„Jo, díky.“

Alex se na mě nejistě podíval, ale já se spokojila s tím, že jsem se na kluka matně usmála a dívala se jinam.

Trapně jsem si uvědomovala, jak jsem vedle těchhle mladých kluků

s výstrojí za desítky tisíc stará a opotřebovaná. Osmadvacetiletá matka se vším, co to s sebou přináší, s povadlou pletí a scvrklými prsy. Šortky mi byly moc volné a měla jsem je z H&M, tričko bylo už tisíckrát prané, z toho mockrát v obyčejném mýdle nebo v saponátu na nádobí, a mělo neurčitý šedožlutý odstín.

Svým vzhledem se obvykle nijak netrápím. Ten je na seznamu mých prokletí až někde hodně dole, ale ve společnosti tak velké skupiny mladých mužů jsem vnímala jejich pohledy a dívala se na sebe jejich očima. S nikým jsem takhle nebyla už skoro dva roky a samice ve mně by zabíjela za jeden jediný dlouhý a hladový mužský pohled. Nebo ještě líp: za regulérní, tvrdou šukačku s klukem, který by mi chtěl odhrnout vlasy z obličeje, pořádně mě zlíbal a potom zase hodně rychle odtáhnul. Po Amirovi jsem na dlouhé vztahy nebyla.

„Jmenuju se Magnus,“ řekl kluk Alexovi. „Myslíš, že bych směl pozvat tvou ségru na pivo?“

„Ne, nesměl,“ řekla jsem a pokusila se o zdvořilý úsměv, aby pochopil, že přese všechno si jeho nabídky i toho trochu přehnaného komplimentu vážím.

„Možná někdy jindy?“

„Možná.“

Otočila jsem se a v hloubi duše doufala, že mu to došlo, ale cítila jsem na sobě jeho pohled ještě celou dlouhou, rozpačitou minutu, než se konečně znovu začal věnovat svým kamarádům popíjejícím pivo.

Vstala jsem a ometla si ze stehen písek. Alex šel za mnou, ale nechtělo se mu. Surfaři ho přitahovali a možná ho lákala i skupinka holek v jeho věku. Ty seděly o kousek dál a natíraly si hladké hříběcí nohy mlékem po opalování. Bylo jim sotva víc než dvanáct, ale už v sobě měly ten ženský pocit, že se všichni dívají právě na ně. Nakláněly hlavu na stranu, smály se na sebe s leskem na rtech a bílými zuby a bez ustání zkoumaly okolí, jestli se na ně někdo dívá. Ani jediný z pohybů neponechávaly náhodě.

Jedna z nich zachytila Alexův zvědavý pohled a dívala se mu do očí, dokud se neotočil.

„Mohli bychme jít domů podél vody?“ zeptal se.